

“שומרות הסיפורים” / מירי מרגלית* ואורלי ליברמן**

הנחיה ושאלות לפני שהן מתחילות להצטלם, ואז המצלמה רצה, המילים מתחילות לטפטף לאיטן, הפנים מתוחות והגוף נוקשה. קשה לחצוב מילים ודימויים ממחצבה שעמדה שוממה עשרות שנים, אבל האומץ, הנחישות, והרצון להשתחרר מהמעמסה שבנשיאת הנטל לבד מחלצת מהן/ם כוחות שלא יתוארו. אז לאט-לאט הזליגה הופכת לזרם ולפעמים אפילו לשטף, המבט מתחדד והיציבה מזדקפת. את הסיפור הזה הן באו להפקיד כאן. לא עוד שתיקה. לא עוד בושה. לא עוד פחד.

פרויקט התיעוד הוקם כדי להנכיח את סיפור התקיפה המינית בשיח החברתי באופן אחראי, מתמשך ומגונן. לשמחתנו גילינו כי השינוי בשיח אכן מתרחש סביבנו, כמעט בכל מרחב. רבות ורבים מנותני העדות מאושרים ומאושרות לשמוע כי התיעוד שלהן/ם תורם למחקר הנעשה בתחום. עם זאת, את התוצאה התרפויטית המיטיבה של הפקדת הסיפורים בארכיון שבנינו - לא יכולנו לשער.

הפרויקט מייצר שותפות בין הנפגעות/ים לבין העדות שמאזינות לסיפור. מתן עדות היא חוויה מתקנת בה הצד המאזין מקבל, קשוב ומתקף את החוויה של הניצול/ה. מתן קול לנפגעות/ים מחזק אותן/ם ומסיט מהן/ם את ההאשמה העצמית והבדידות שסבלו כתוצאה מדיכוי קולן/ם וסיפורן/ם. כך, נכנס סיפור זה לתוך מורשת של נשים וגברים שנפגעו, שרדו והחזירו לעצמן/ם את חייהם/ן. פעם אחר פעם אנחנו שמחות לשמוע ממי שהפקידו סיפורן בארכיון על ההשפעה המיטיבה שהן חוות בעקבותיו.

אנו קוראות לכל מי שחוו פגיעה מינית לבוא ולהפקיד את סיפורם במאגר שיצרנו, ומברכות את החלוצות שסללו עבור כולנו את הדרך להקמתו של הפרויקט.

ליצירת קשר ולברור פרטים לגבי הליך הפקדת עדות:
טלפון: 03-6011910; מייל: teud@ta1202.org

*עובדת סוציאלית האחראית על פרויקט התיעוד, רכזת ההליך הפלילי לשעבר במרכז סיוע תל אביב.

**מאמנת ומנחת קבוצות, מתנדבת במרכז סיוע תל אביב.

בפרויקט התיעוד של מרכז הסיוע, לו אנו קוראות בינינו, פרויקט “שומרות הסיפורים”, אנו מתעדות בוודאו סיפורי חיים של מי שחוו תקיפה מינית. תקיפה מינית היא חוויה קשה ומורכבת, ובעיקר אישית. למרות המספרים העצומים, למרות החשיפה ההולכת וגוברת ברשתות החברתיות ובמרחב הציבורי, איכשהו עדיין נשארת התופעה ככתם פרטי, שיפה לו הכביסה בבית פנימה. אחת הסיבות לכך היא היחס השיפוטי של החברה כלפי הנפגעת או הנפגע.

פגיעה מינית היא הפשע היחיד בו הקורבן מואשמת על ידי החברה ואמינותו/ה מוטלת בספק, לכן מי שחוו פגיעה מינית לעיתים קרובות חשים/ות בדידות, בושה וניתוק מהחברה. הרבה נפגעות/ים חשות/ים שאינן/ם מסוגלים/ות לשתוק עוד ומחפשות/ים דרך לשתף את הטראומות המוסתרות שלהן/ם. החלטנו להניח את הנרטיב על השולחן הציבורי, לשחרר את הקול המושתק של מי שעברו תקיפה מינית ולכלול את קולם/ן בסיפור הקולקטיבי שלנו.

הגיעה העת לייצר מרחב בטוח מוסדי לשימור סיפורי התקיפה המינית. לא עוד פרסומים סנסציוניים בתקשורת, לא עוד אובדן שליטה של הקורבן והכפשתה. אצלנו בארכיון מוזמנת ומוזמן כל מוסרת עדות, וכל מפקיד סיפור, לשלוט באופן מוחלט באופן בו יתועד וישמר סיפורם.

“את התסריטאית”, אנחנו מסבירות למספרת - “הבמאית והצלמת, אנחנו רק האצבע שלוחצת על כפתור ההפעלה”. האמיצים והאמיצות מגיעים לאולפן הצנוע שהקמנו במרכז הסיוע לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית בתל אביב. הן מגיעות ומגיעים מכל חלקי הארץ. מתיישבות ברעד מול המצלמה, קוראות וקוראים בעיון את המסמכים המבהירים להן מה האפשרויות העומדות בפניהן לגבי התיעוד עצמו, ואיזה שימוש נוסף יעשה בו על פי רצונן/ם (למטרות מחקר, לפרסומים בעילום שם וכדומה). ומתחילות.

לפני שאנו מפעילות את המצלמה אנו מזכירות להן, שאיננו נוהגות להפריע במהלך מתן העדות, או לשאול שאלות, למעט מקרים בהם השתמשו במושגים לא מוכרים. אנו מבהירות שהשרביט הוא שלהן/ם, ואם ירצו שנשאל שאלות הן מוזמנות או מוזמנים לבקש זאת. פעמים רבות הן מבקשות